

فرم طرح دوره

نام و نام خانوادگی مدرس / مدرسان: سلیمان زند	۶	نام دانشکده: پرستاری اراک	۱۱	عنوان واحد درسی به طور کامل: اصول مدیریت خدمات پرستاری
آخرین مدرک تحصیلی: دکتری	۷	رشته تحصیلی فراگیران: پرستاری	۱۲	تعداد واحد: ۲ واحد تئوری
رشته تحصیلی: مدیریت آموزش عالی	۸	مقطع: کارشناسی پیوسته	۱۳	تعداد جلسه: ۱۶
مرتبه علمی:	۹	نیمسال تحصیلی: اول	۱۴	عنوان درس پیش نیاز: اخلاق پرستاری - انسان شناسی جامعه شناسی در پرستاری - روانشناسی فردی و اجتماعی
گروه آموزشی: پرستاری	۱۰	تعداد فراگیران: ۵۱	۱۵	تاریخ ارائه: ۱۴۰۴/۷/۱

هدف کلی دوره:

آشنا نمودن دانشجویان با دانش، اصول و فرآیند مدیریت پرستاری و کاربرد آن در عرصه‌های مختلف ارائه مراقبت‌های پرستاری به فرد، خانواده و جامعه با تاکید بر اصول و مبانی مدیریت اسلامی.

شرح درس:

در زمانی که تغییرات با حجم وسیع و سرعت بسیار زیاد در مراقبت‌های سلامتی و چالش‌های روبروی صاحبان حرف پزشکی و پیراپزشکی بیش از هر زمان دیگر رخ می‌دهد، مدیریت موثر ضرورت می‌یابد. با گذراندن این دوره سعی می‌شود دانشجویان آشنایی کاملی با اصول مدیریت که لازمه فعالیت آنها در محیط‌های بهداشتی و درمانی می‌باشد، کسب نمایند و در مواجهه با موقعیت‌های واقعی با بکارگیری آن اصول بتوانند در اداره سازمان‌ها موثرتر واقع شوند. همچنین در این درس دانشجویان با شیوه‌های علوم رفتاری در مدیریت و وظایف مدیریتی در نظام ارائه خدمات بهداشتی درمانی آشنا شده، نحوه اداره کردن و اداره بخش اتاق عمل، برنامه‌ریزی جهت بیماران و کارکنان و ارتباط با سایر تیم‌های درمانی و اداری را فرامی‌گیرد.

شماره جلسه	اهداف جزئی	اهداف ویژه رفتاری ^۱	ارزیابی آغازین ^۲	روش تدریس	وسایل آموزشی	شیوه ارزشیابی	
						تکوینی ^۳ و پایانی ^۴	درصد
۱	۱- آشنایی با تاریخچه علم مدیریت ۲- آشنایی با تعاریف مختلف مدیریت از دیدگاه صاحب نظران	با تاریخچه علم مدیریت بعنوان علم جدید حدود ۳۰٪ آشنا باشد.	- تاریخچه مدیریت را بتواند تا حدودی توضیح دهد. - اهداف مدیریت در مورد مدیریت حدود ۵۰٪ آشنا باشد. - اهمیت مدیریت در سازمان های امروزی را بطور مختصر بیان نماید. - تعاریف مختلف مدیریت را با هم مقایسه نماید. - از بین تعاریف مختلف مدیریت، کامل ترین تعریف را استخراج نماید. - نقاط قوت و ضعف هر یک از نظریه های مدیریتی را با صحت ۹۰٪ بیان کند - نظریه های مختلف مدیریت را با هم مقایسه کرده و یک الگوی مناسب جهت پرستاری و مامائی تبیین نماید.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + مازیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی - آزمون کتبی - پایان ترم - ارائه تکلیف گروهی	۲۰٪ ۷۰٪ ۱۰٪
		اهداف مدیریت را شرح دهد.					
		رسالت مدیریت را بیان نماید.					
		با تعاریف مختلف در مورد مدیریت حدود ۵۰٪ آشنا باشد.					
		اهمیت مدیریت در سازمان های امروزی را بطور مختصر بیان نماید.					
		تعاریف مختلف مدیریت را با هم مقایسه نماید.					
		از بین تعاریف مختلف مدیریت، کامل ترین تعریف را استخراج نماید.					
		نقاط قوت و ضعف هر یک از نظریه های مدیریتی را با صحت ۹۰٪ بیان کند					
		نظریه های مختلف مدیریت را با هم مقایسه کرده و یک الگوی مناسب جهت پرستاری و مامائی تبیین نماید.					
۲	۱- آشنایی با مکتب کلاسیک ۲- آشنایی با مکتب نئوکلاسیک یا (نظریه های رفتاری - روابط انسانی) ۳- آشنائی با نظریه سیستماتیک و یا نگرش نظام-گرا (نظریه نوین مدیریت)	اصول بوروکراسی وبر را با صحت ۷۰٪ نام برده و توضیح دهد.	- تاریخچه مکاتب مدیریت و چگونگی پیدایش آنها را توضیح دهد. - بتواند سازمان رسمی و غیر رسمی را از هم تفکیک کند - عوامل موثر در رفتار گروهی را تا حدودی شرح دهد	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + مازیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی - آزمون کتبی - پایان ترم - ارائه تکلیف گروهی	۲۰٪ ۷۰٪ ۱۰٪
		معایب مکتب کلاسیک با صحت ۷۰٪ بیان کند					
		توانائی های لازم برای مدیریت را با صحت ۸۰٪ نام برده و توضیح دهد (از دیدگاه فایول).					
		سازمان رسمی و غیررسمی را بطور کامل تعریف نماید.					
		انواع سازمان غیر رسمی را نام ببرد.					
		نظرات مازلو، کریس آرگریس، مک -گریکور، را حدود ۴۰٪ مورد بحث و مقایسه قرار دهد					
		دو یا سه مورد تعریف در رابطه با سیستم بدا ند.					
		مشخصات کلی سیستم را بر اساس مطالب ارائه شده در کلاس به میزان ۵۰٪ توضیح دهد					

^۱ . براساس سه حیطه اهداف آموزشی: شناختی، عاطفی، روان-حرکتی

^۲ . دانسته ها و پیش آمادگی های ورود به درس جدید

^۳ . هر نوع ارزشیابی که در طول ترم از عملکرد دانشجویان انجام می گیرد.

^۴ . هر نوع ارزشیابی که در پایان ترم از عملکرد دانشجویان انجام می گیرد.

۳	۱- آشنایی با اولین وظیفه مدیر(برنامه ریزی) در مدیریت خدمات پرستاری	انواع برنامه‌ها را نام برده و در خصوص تفاوت‌های آنها بحث نماید. تعریف برای برنامه و برنامه‌ریزی را بر اساس مطالب ارائه شده بطور کامل توضیح دهد. پنج مورد از فواید برنامه‌ریزی را بتواند بطور کامل نام ببرد. اجزای برنامه ریزی را بطور کامل توضیح دهد مراحل برنامه‌ریزی را به ترتیب بداند . تصمیم گیر و حل مشکل را بر اساس مطالب ارائه شده در کلاس تا ۹۰ درصد تعریف کند انواع تصمیم گیری با ارائه مثال را بطور کامل شرح دهد گام های تصمیم گیری را بطور کامل توضیح دهد گام های فرایند حل مشکل را بر اساس مطالب کلاس بطور کامل توضیح دهد. روش های حل مشکل را بر اسا مطالب ارائه شده در کلاس تا ۸۰ درصد توضیح دهد	- اهمیت برنامه ریزی را بتواند تا حدودی توضیح دهد. - اجزای برنامه ریزی در پرستاری توضیح دهد؟ - انواع برنامه ها را در پرستاری توضیح دهد؟	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + ماژیک power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی ۲۰٪ - آزمون کتبی پایان ترم ۷۰٪ - ارائه تکلیف گروهی ۱۰٪	
۴	آشنایی با سازماندهی، هماهنگی و رهبری در مدیریت خدمات پرستاری	نیروی انسانی مورد نیاز در اتاق عمل را محاسبه نماید . عوامل موثر در تنظیم برنامه کار برای نیروی انسانی را تا ۹۰ درصد نام برده و تعریف کند. تفویض اختیار را تعریف و اصول آن را نام ببرد . استراتژیهای هماهنگی در سازمان را نام برده و توضیح دهد اصول هماهنگی را نام بر اساس مطالب ارائه شد در کلاس نام ببرد. مفهوم رهبری را تعریف نماید و خصوصیات رهبر را شرح دهد. سبک های مختلف در رهبری را نام برده و هر کدام را به تفکیک توضیح دهد. وظایف رهبری را باتوجه به مطالب ارائه شد در کلاس تا ۹۰ درصد توضیح دهد. تئوری های رهبری را بتواند دسته بندی و تجزیه و تحلیل کند.	- تعاریف مربوط به سازمان و سازماندهی را توضیح دهد. - مفهوم و تعاریف رهبری را در پرستاری توضیح دهد؟	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + ماژیک power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی ۲۰٪ - آزمون کتبی پایان ترم ۷۰٪ - ارائه تکلیف گروهی ۱۰٪	

۵	۱- آشنایی با اصول انگیزشی در مدیریت خدمات پرستاری	انگیزش را بر اساس مطالب ارائه شده در کلاس تعریف کند	- اهمیت وجایگاه انگیزش در مدیریت را تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وايت برد + کامپیوتر + مازیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰٪
		رفتار های نشان دهنده بی انگیزشی را درکارمندان توضیح دهد.					
		اهمیت انگیزش را باتوجه به مطالب ارائه شد در کلاس ۹۰ درصد توضیح دهد.					
		نظریه های انگیزش را تقسیم بندی وتوضیح دهد					
		مراحل برقراری ارتباط را بر اساس مطالب درسی ۹۰درصد بشناسند و توضیح دهد.					
		ویژگی های یک ارتباط موثر را بر اساس مطالب ارائه شده در کلاس تا ۸۰ درصد بتواندتوضیح دهد					
		انواع ارتباط را نام برده و اجزای هر یک را توضیح دهد.					
		الگوی ارتباطات سازمان رسمی و غیر رسمی را ترسیم و توضیح دهد.					
		عواملی که رفتارارتباطی ما را تحت تاثیر قرارمی دهند را بطور کامل توضیح دهد					
		۶					
اهمیت کنترل را به عنوان ابزار مدیریت توضیح دهد.							
انواع کنترل را از نظر زمان انجام آن نام برده و توضیح دهد.							
چهار محله اساسی کنترل کردن را نام برده و توضیح دهد.							
تکنیک‌های مورد استفاده در فرآیند کنترل پرستاری را فقط نام ببرد							
مشخصات سیستم کنترل موثر را مورد بحث وتجزیه وتحلیل قرار دهد							
عواملی تاثیر گذار کنترل صحیح که رفتار ما را تحت تاثیر قرارمی دهند را بطور کامل توضیح دهد							
اجزای فرایند کنترل را توضیح دهد و برای هر یک مثالی بیاورد.							

۷	۱- آشنایی با مدیریت تغییر	فرآیند تغییر ۳ مرحله‌ای کورت لوین را توضیح دهد	- مقاومت در مقابل تغییر و عواملی که باعث تسریع در تغییر می‌شوند را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وايت برد + کامپیوتر + مائیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰٪
۸	۱- آشنایی با مدیریت زمان	اهمیت مدیریت زمان را در کار یک عضو تیم سلامت بطور کامل بیان کند.	- مدیریت زمان و اهمیت آن را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وايت برد + کامپیوتر + مائیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰٪
	۲- آشنایی با مدیریت تضاد	مدل پوندی را در فرایند تضاد بتواند تا ۹۰ درصد توضیح دهد.	- تعریف تضاد و مدیریت تضاد را در پرستاری توضیح دهد؟			- آزمون کتبی پایان ترم	۷۰٪
	۱- آشنایی با مدیریت زمان	اهمیت مدیریت زمان را در کار یک عضو تیم سلامت بطور کامل بیان کند.	- مدیریت زمان و اهمیت آن را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وايت برد + کامپیوتر + مائیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰٪
	۲- آشنایی با مدیریت خطر	موانع مهم مدیریت زمان را صد درصد بشمارد.	- علل نیاز به مدیریت ریسک را در پرستاری توضیح دهد؟			- آزمون کتبی پایان ترم	۷۰٪
	۱- آشنایی با مدیریت زمان	روشهای بهره‌برداري بهينه از زمان را بطور کامل توضیح دهد.	- نقش پرستار در مدیریت خطر توضیح دهد؟			- ارائه تکلیف گروهی	۱۰٪
	۲- آشنایی با مدیریت خطر	اهمیت مدیریت و ریسک در نظام سلامت را بتواند بطور کامل توضیح دهد.					
	۱- آشنایی با مدیریت زمان	اصطلاحات مرتبط با مدیریت تغییر تا ۸۰ درصد بتواند توضیح دهد.					
	۲- آشنایی با مدیریت خطر	اجزای اصلی فرایند مدیریت ریسک را بر اساس مطالب ارائه شده در کلاس تا ۸۰ درصد نام برده و توضیح دهد.					
	۱- آشنایی با مدیریت زمان	نقش پرستار در مدیریت خطر را بر اساس مطالب ارائه شده بطور کامل توضیح دهد					
	۲- آشنایی با مدیریت خطر						

۹	آشنایی نمودن دانشجویان با بودجه بندی در مدیریت خدمات پرستاری	اهمیت و ضرورت بودجه بندی برای مدیران پرستاری شرح دهد	اهداف بودجه بندی را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وايت برد + کامپیوتر + مازیک power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰٪
۱۰	آشنایی نمودن دانشجویان با ارزشیابی در مدیریت خدمات پرستاری	تعریف جامعی ارزشیابی را با توجه به مطالب ارائه شده در کلاس تا ۹۰ درصد ارائه نماید.	اهداف ارزشیابی را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وايت برد + کامپیوتر + مازیک power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰٪

۱۱	بهسازی نیروی انسانی	اهمیت و نقش بهسازی نیروی انسانی را تعریف کند		- اهمیت ، مزایای و نقش آموزش و بهسازی نیروی انسانی را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + مازیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰%
		مزایای بهسازی و آموزش نیروی انسانی را بتواند تا ۸۰ درصد توضیح دهد						
		ویژگی های آموزش فراگیران بزرگسال را بتواند کامل توضیح دهد.						
		فرایند آموزش نیروی انسانی پرستاری را توضیح دهد.						
		حجت آموزش کارکنان پرستاری بهترین شیوه بهسازی نیروی انسانی را تبیین نماید						
۱۲	اصول و مبانی مدیریت اسلامی	مدیریت اسلامی را تعریف کند		- اهداف مدیریت اسلامی را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + مازیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰%
		صفات و خصوصیات یک مدیر مسلمان را تا ۹۰ درصد بتواند توضیح دهد.						
		لغزش های مدیریت از دیدگاه الاهی را تا ۹۰ درصد بتواند شرح دهد.						
		ابعد مهم تفاوت مدیریت اسلامی با سایر مدیریت ها را بتواند تا ۹۰ درصد توضیح دهد						
۱۳	آشنایی با مدیریت جامع کیفیت	مفهوم کیفیت در نظام سلامت را بتواند بطور کامل توضیح دهد.		- تعاریف و مفاهیم کیفیت را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + مازیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی	۲۰%
		اجزای مدیریت کیفیت فراگیر را بر اساس مطالب ارائه شده در کلاس تا ۸۰ درصد نام برده و توضیح دهد.						
		فرصت ها و اصول ارتقای مستمر کیفیت را بتواند دسته بندی و تجزیه و تحلیل کند						
		مراحل اجراء مدیریت کیفیت جامع را ترسیم کند و برای هر مرحله مثالی برند						

		موانع موفقیت مدیریت جامع کیفیت را بر اساس مطالب درس توضیح دهد.	پرستاری توضیح دهد؟		گروهی	
۱۴	آشنایی با اصول گزارش نویسی	تعریف و اهمیت ثبت کدراک و گزارش نویسی را بطور کامل و بر اساس مطالب ارائه شده در کلاس توضیح دهد	- انواع گزارشات پرستاری را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + ماژیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی ۲۰٪ - آزمون کتبی پایان ترم ۷۰٪ - ارائه تکلیف گروهی ۱۰٪
		اصول گزارش نویسی را تا ۹۰ درصد بتواند شرح دهد.				
		رو شهای گزارش نویسی را بتواند کلمل شرح دهد				
		بتواند یک گزارش توصیفی را بنویسد.				
		انواع گزارشات پرستاری را بطور کامل بداند.				
		نکات مهم و قانونی را در گزارش دهی و گزارش نویسی بیان نماید.				
۱۵	آشنایی با مقررات انضباطی و اخلاق حرفه ای	قانون و واژه های مرتبط با آن را تعریف کند	- نقش قانون در حرفه پزشکی را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + ماژیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی ۲۰٪ - آزمون کتبی پایان ترم ۷۰٪ - ارائه تکلیف گروهی ۱۰٪
		اهمیت قوانین حرفه ای را بتواند توضیح دهد				
		قوانین و مقررات مربوط به کارکنان اتاق عمل را بتواند تجزی و تحلیل کرده و توضیح دهد.				
		جرایم خاص حرفه ای را کامل توضیح دهد.				
		قانون نظام پرستاری کشور را تا ۶۰ درصد بداند.				
۱۶	آشنایی با مدیریت استرس	اهمیت مدیریت استرس را در کار یک عضو تیم سلامت بطور کامل بیان کند.	- منابع استرس حرفه ای را بتواند تا حدودی توضیح دهد.	سخنرانی تعاملی، بحث و گفتگو، پرسش و پاسخ	وایت برد + کامپیوتر + ماژیک + power point	- حضور فعال در کلاس و رعایت قوانین آموزشی ۲۰٪ - آزمون کتبی پایان ترم ۷۰٪
		منابع استرس حرفه ای را صد درصد بشمارد.				
		نشانه های استرس حرفه ای را در پرسنل اتاق عمل را بتواند تشخیص دهد.				
		واکنش های روانی نسبت به استرس توضیح دهد				

۱۰٪	- ارائه تکلیف گروهی			- روشهای پیشگیری و درمان استرس و حرفه ای را توضیح دهد؟	روشهای پیشگیری و درمان استرس استرس را بتواند با توجه به مطالب ارائه شده در کلاس توضیح دهد		
					اجزای اصلی فرایند مدیریت استرس را بر اساس مطالب ارائه شده در کلاس تا ۸۰ درصد نام برده و توضیح دهد.		

منابع درس:

ردیف	عنوان
۱	Ellis .J,R. Hattley. C.L. Managing and coordinating nursing care. Forth edition. Lippincott.2020.
۲	Marquis L, Huston CJ. Leadership Roles Management Functions in Nursing, 6th Edition, LWW.2019
۳	قاسمی مرتضی و همکاران، مدیریت پرستاری از تئوری تا عمل، انتشارات حیدری، تهران، ۱۳۹۵
۴	حسینی میرمحمد، اصول مدیریت و خدمات پرستاری، انتشارات بشری، تهران ۱۳۹۶

- هدف کلی در واقع نشان دهنده هدف اصلی آن جلسه تدریس خواهد بود که اصولاً یک هدف کلی نگارش شده و سپس به چند هدف ویژه رفتاری تقسیم می شود.
- اهداف ویژه رفتاری دارای فعل رفتاری، معیار، محتوا و شرایط بوده و در حیطه های شناختی، عاطفی و روان حرکتی طراحی می شود. این اهداف در تعیین متد و وسایل آموزشی موثر می باشند.
- ارزشیابی بر اساس اهداف می تواند به صورت آزمون ورودی (آگاهی از سطح آمادگی دانشجویان) ، مرحله ای یا تکوینی (در فرایند تدریس با هدف شناسایی قوت و ضعف دانشجویان) و آزمون پایانی یا تراکمی (پایان یک دوره یا مقطع آموزشی با هدف قضاوت در مورد تسلط دانشجویان) برگزار گردد.